

4. søndag i advent

Salmevalg

268: Zions vægter hæver røsten

746: Dig, store Gud, ske ære

85: Op, Zion, at oplukke

441: Alle mine kilder

90: Op, glædes alle, glædes nu

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes

Dette er Johannes' vidnesbyrd, da jøderne fra Jerusalem sendte præster og levitter ud til ham for at spørge ham: "Hvem er du?" Da bekendte han og benægtede ikke, han bekendte: "Jeg er ikke Kristus." "Hvad er du da?" spurgte de ham, "er du Elias?" "Det er jeg ikke," svarede han. "Er du Profeten?" "Nej," svarede han. Så sagde de til ham: "Hvem er du da? Vi skal have svar med til dem, der har sendt os; hvad siger du om dig selv?" Han svarede: "Jeg er 'en, der råber i ørkenen: Jævn Herrens vej!' som profeten Esajas har sagt."

De var udsendt af farisæerne, og de spurgte ham: ”Hvorfor døber du så, når du hverken er Kristus eller Elias eller Profeten?” Johannes svarede dem: ”Jeg døber med vand; midt iblandt jer står en, som I ikke kender, han, som kommer efter mig, og hans skorem er jeg ikke værdig til at løse.” Dette skete i Betania på den anden side af Jordan, hvor Johannes døbte.

Prædiken

Han stod på den anden side af Jordan. Han kiggede på vandet, der flød roligt af sted i floden. Hans liv havde været fyldt med overraskelser, med opture og nedture, med nederlag og sejre. Men floden, Jordan, flød som altid, stille, majestætisk gennem landskabet. Den ændrede sig næppe. For over 1000 år siden krydsede hans folk floden. Dengang havde de vandret i ørkenen i 40 år og savnet et land, noget jord, de kunne dyrke. Tavlerne med Guds bud bar de med sig over alt. Tavlerne var Guds åbenbaring; nu kendte de Guds vilje; og Guds vilje var, at de skulle tjene ham, og ham alene, og at de skulle være gode ved

hinanden. Og så gav Gud dem et land. De kom til Jordan, og de bar pagtens ark med tavlerne foran sig, ned i floden, og vandet skilte sig som dengang ved det røde hav, da de flygtede fra Egypten, og hele folket kom tørskoet over. Gud gav dem landet og fordrev dem, der boede i det. Det var Jordan, de krydsede dengang. Floden var nu 1000 år ældre, men det kunne næppe ses. Nu skulle de krydse Jordan endnu en gang, men denne gang var Guds åbenbaring en anden. Det var ikke længere to kolde stentavler. Det var Messias. Kristus.

Han var draget ud til Jordan for at døbe sit folk. Og de kom vandrende inde fra Jerusalem, store folkeskarer, for at lade sig døbe af ”døberen”.

Og døberen prædikede med stor kraft og med tordenstemme, når han udstillede magtmændenes frafald fra Gud, og når han krævede, at folket skulle vende tilbage til Guds veje. Tilbage til loven. De skulle huske budene. Ellers var de fortabte for altid, underlagt fremmede magter og imperier, der skændede Guds egen helligdom, det store tempel i Jerusalem.

Og så døbte han dem i Jordan; floden, de krydsede for 1000 år siden, da de stadig fulgte Guds veje, og Gud gav dem landet. Nu var tiden inde, for Gud var nær. Herren var nær. Messias, Kristus. Vores frelser. Og han, døberen, var *budbringeren*. Han forkyndte det vidunderlige budskab, at Kristus stod midt iblandt dem – men endnu ikke havde givet sig til kende.

Vandet i Jordan skulle forberede dem på frelsen. Der måtte et synligt tegn til. En dåb, en rituelt bad, en renselse. De skulle bade i den samme flod, de krydsede for 1000 år siden, og Gud ville give dem et nyt rige. Dåben skulle forberede dem, så de kunne se og høre og fatte at Guds rige var et ganske andet end kejserens rige, og at Guds fred var noget ganske andet end Pax Romana, den romerske fred.

Og folket havde ventet og ventet, med en urolig tålmodighed, på Herrens komme. Og mange blev forvirret, da de hørte døberens budskab. Var døberen deres nye frelser? Var det ham, der var Guds salvede, Kristus? Og derfor stod farisæernes præster, teologerne, nu dér, ved

bredden af Jordan og betragtede denne mærkværdige mand, der var klædt i kameluld og levede af græshopper og vild honning. Døberen stod og betragtede vandet, og teologerne begyndte deres forhør: Er du Kristus? Nej. Hvem er du så? Er du Elias? Nej. Nå, jamen så giv os et svar! Og han fortalte, at han var budbringeren. ”Jeg råber i ørkenen,” sagde han: ”Jævn Herrens vej.” De forstod ham ikke, så han fortsatte: ”Jeg døber med vand; midt iblandt jer står en, som I ikke kender, han, som kommer efter mig. Han døber med ånd.” Det var forskellen. Vand og ånd.

Og der stod Johannes Døberen og betragtede Jordan lige inden Jesu dåb. For der gik ikke længe, blot en dag, så stod Jesus Kristus foran ham og ville selv døbes. I Jordan.

Han forstod ikke, hvad det skulle betyde, men da Jesus blev døbt mistede Jordan sin magi. Jordan så ud som altid, og alligevel var floden forandret. Vandet mistede sin særlige kraft. Måske var det mere præcist at sige, at Guds ånd ikke længere boede i Jordan. Guds ånd boede i frelseren, i Kristus, og herefter var det Kristus, der ville udgyde sin ånd over hvert eneste døbte menneske, uanset

hvor på jorden, det menneske blev døbt, og uanset hvilket vand, der blev brugt til dåben.

Men som han stod der og betragtede floden anede han intet om, at Kristus var så nær. Han kunne se de store folkeskarer, der længtes efter et åndeligt forbillede; han så det i deres øjne: de længtes efter en frelser, og de ønskede, at han, døberen, måtte være denne frelser. Farisæerne havde spurgt ham direkte, er du Kristus? Er du Elias? Og han benægtede stille og bestemt. Og nu tog han til orde, nu skulle folkeskarerne høre, at Herren var nær. Han rømmede sig, bøjede sig ned i Jordan og tog en håndfuld vand op til munden. Han drak vandet. Og så råbte han med sin tordenstemme: Jeg er ikke Kristus. Jeg er budbringeren!

Hvor herligt lyder budbringerens fodtrin!

Han forkynder fred, han bringer godt budskab. Zions vægter hæver røsten: ”Herren har blottet sin hellige arm for øjnene af alle folkene, hele den vide jord skal se vor Guds frelse.”

”Kristus er midt i blandt jer. I kender ham ikke endnu. Men han er kommet, og han vil snart give sig til kende. Og når han giver sig til kende, så vil han forkynde Guds rige med kraft og myndighed.”

Derfor: ”Glæd jer i Herren!” ”Og Guds fred, som overgår al forstand, vil bevare jeres hjerter og tanker i Messias; i vores kommende frelser.” ”Jeg er én, der råber i ørkenen, ’Jævn Herrens vej’, som profeten Esajas har sagt!”

Folkeskarerne fra Jerusalem, ja, fra hele Israel, blev dybt forundrede. Døberen talte som en profet; men han kaldte sig budbringeren. Og de kunne godt huske profetien hos Esajas: Først skulle der komme en budbringer; en asket; en hellig mand, der råber i ørkenen.

Og dér stod han. Manden, der skulle pege på en anden. Der sænkede sig en underlig forventning over folkeskarerne. De folk, der stod længst væk, havde vanskeligt ved at høre, hvad manden sagde. En ældre kvinde med dårlig hørelse mærkede, at noget var forandret; ”hvad sagde han?” spurgte hun. Én i nærheden svarede: Han siger, at Messias kommer.

”Messias?”

Folkene forstod ikke, hvordan Messias skulle frelse dem, men de forstod, at Guds fred var noget ganske andet, end den romerske fred, Pax Romana. ”Guds fred, som overgår al forstand, vil bevare vores hjerter og tanker,” sådan gentog enkelte nogle af de ord, Døberen havde forkyndt.

De var et forpint og udhungret folk; de var et splittet folk, delt op i hundredvis af små politiske og religiøse grupper, der bekæmpede hinanden og ikke kunne samles om et oprør mod den romerske overmagt. Og det var også godt det samme, for da oprøret kom 40 år senere, jævnedes romerne Jerusalem med jorden. Derfor er det eneste, der er tilbage af det store tempel i Jerusalem i dag, grædemuren. Og grædemuren har vi brug for; jøderne begræder tabet af templet og af Jerusalem. Men grædemuren symboliserer den smerte, med hvilken romerne påtvang modvillige folkeslag deres fred, den romerske fred, Pax Romana. Der findes kun én fred, sagde de, og det er vores fred.

Og jeg tænker på befolkningen i Aleppo og i Mosul. Jo, der ville være fred, hvis Assad fik lov at styre, som han ville, eller hvis islamisk stat fik lov at styre, som de ville. Men hvad er prisen? Assads fred? Kalifatets fred? Er det en fred, nogen kan leve med?

Det er til alle ofrene, Johannes Døberen taler: Gud kommer selv med sin fred. Og vi skal ikke være blinde for, at vi selv er både ofrer og undertryggere. Vi er undertryggere i en verdensorden, hvor vi forbliver rige og frie og kan rejse, hvorhen vi vil, på bekostning af andre, der flygter fra sult og krig, og som vi ikke tager imod, når de banker på vores dør. Og vi er ofrer for vores egen fred, som vi tror er bedre end Guds fred, fordi vi har skabt den med vores forstand. Den er afhængig af hvert eneste nye mål, som vi sætter. Den er vores Jordan. Den er en flod, vi tror, vi skal krydse. Og så får vi landet. Og med landet følger freden.

Men Guds fred overgår al forstand, og Johannes Døberen råber i ørkenen, at nu er frelseren nær. Nu kommer han selv, Messias, Jesus Kristus. Det er fjerde søndag i advent.

Det sidste lys på adventskransen er tændt, og på lørdag skal vi høre juleevangeliet. Amen.

Kirkebøn

Kære himmelske far, vor Herre og vor Gud. Tak at du lod dig føde her på jorden, midt i blandt simple og almindelige mennesker, der ikke havde nogen særlig forudsætning for at forstå dine underværker; men som så mange andre mennesker alligevel formåede at tage vare på et lille barn, at drage omsorg for et lille nyt menneske, der ikke selv formåede at overleve uden familiens hjælp.

Lad din julefred og juleglæde sænke sig over hvert menneske på jorden. Lad de ensomme mærke din nærhed, lad de fattige og undertrykte få en smag af dit rige, mæt de sultne, giv husly til de hjemløse og vær hos de fangne.

Herre, vi beder dig for alle, der har fået magt og ansvar og viden betroet. Giv dem trosskab og visdom, så de forvalter mulighederne til gavn for de svage og til at tjene andre mennesker. Amen